

opusdei.org

Upoznati Njega i upoznati sebe (III): U društvu svetaca

Kako bismo naučili moliti mogu nam pomoći oni muškarci i žene koji su molili tijekom svog života: sveci. Na poseban način, sveta Marija.

17.04.2020.

Isus se prvi put javno uspinje prema Jeruzalemu. Konačno se potpuno posvećuje navještanju Božjeg kraljevstva svojim riječima i svojim čudima. Njegova slava, nakon čuda

koje je učinio u Kani, počela se širiti malo po malo. U to vrijeme, skriven u tišini i tami noći, jedan poprilično poznat židovski učitelj približava se kako bi razgovarao s njim (Iv, 3, 1). Nikodemova nutrina je protresena u trenutku kada je čuo i vidio Krista. Mnoge su se stvari vrtile po njegovoj glavi i želio ih je razriješiti u intimnom razgovoru s Isusom licem u lice. Isus, koji poznaje iskrenost njegova srca, odmah mu kaže: “Ako se pojedinac ne rodi nanovo, ne može vidjeti Kraljevstvo Božje” (Iv, 3, 5).

Dijalog se nastavlja s onim što bi svatko od nas pitao: Što ovo znači? Ako znam točan dan svog rođenja, pa čak i sat, kako je moguće roditi se dva puta? Isus je, zapravo, tražio od Nikodema da ne pokušava samo razumjeti stvari nego - što je još važnije - da dopusti Bogu da uđe u njegov život. Jer željeti biti svet je kao i nanovo se roditi, kao gledati sve

drugim očima; ukratko, biti nova osoba: mijenjati se malo po malo u samom Isusu Kristu, “dopuštajući da se njegov život očituje u nama” [1]. Sveci su već prevalili putove kraljevstva Božjeg: popeli su se na njegove planine, odmorili su se u njegovim dolinama i također su zašli u one tamne kutke. Zato nas ispunjavaju nadom. Jedan način da upoznamo Krista je upravo preko svetaca. Njihovi životi mogu igrati važnu ulogu na osobnom putu svakog krštenika koji želi naučiti kako moliti.

Marija moli kada je sretna...

Žene i muškarci koji su nam prethodili svjedoci su da je vitalan razgovor s Bogom stvarno moguć usred tolikih odlazaka i povrataka koji nas ponekad mogu potaknuti da mislimo suprotno. Među njima, temeljno svjedočanstvo je ono Svete Marije. Ona je, zahvaljujući nježnoj

bliskostisa svojim sinom Isusom u svakodnevnom životu jedne obitelji, imala najživlje iskustvo razgovora s Ocem. I, kao u svakoj kući, u nazaretskom domu je bilo bilo dobrih trenutaka, ali i onih teških; međutim, u sred različitih stanja duše, Djeвица uvijek moli.

Moli, na primjer, kada je sretna. Znamo da, tek što je primila anđelovo navještenje, Marija odlazi “brzo u planinu”, u grad Judin” (Lk, 1, 39) kako bi posjetila svoju rođakinju Elizabetu. Primila je vijest da će obitelj postati šira za jednog nećaka, što je bilo vrijedno slavljenja; tim više jer se radilo o neočekivanom uspjehu, s obzirom na Elizabetine i Zaharijine godine. “Opis susreta dviju rođakinja, koji nam daje sveti Luka, prepun je emocija, i dovodi nas u ambijent blagoslova i sreće.” [2]; emocija kojima se, na neki način, pridružuju Duh Sveti otkrivajući

fizičku prisutnost Mesije, kako Krstitelju tako i njegovoj majci.

Čim je Marija ušla u njezinu kuću, Elizabeta je časti s ljubavlju, koristeći riječi koje će se pretvoriti u univerzalnu molitvu i koje preko nas svakodnevno odzvanjaju, čineći nas također sudionicima te radosti:

“Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje!” (Lk, 1, 42). Djevica, s druge strane, emotivno odgovara na ushit svoje rođakinje: “Veliča duša moja Gospodina i klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju”. *Marijin hvalospjev, ime koje je tradicija dala ovom odgovoru naše Majke*, uči nas što je pohvalna molitva natopljena Božjom rječju. Kao što ističe Benedikt XVI. : “Marija je dobro poznavala sveta Pisma. Njezin Hvalospjev je tepih isprepleten nitima Staroga zavjeta” [3]. Kada osjetimo da su naša srca ispunjenja zahvalnošću zbog nekog dara kojeg smo primili, to je pravi

trenutak je da u našoj molitvi uđemo u razmatranje s Bogom - možda s riječima iz Svetog pisma - priznajući *velike stvari* koje je učinio u našem životu. Zahvaljivanje je temeljni stav kršćanske molitve, naročito u sretnim trenucima.

... i također u boli ili potištenosti.

Međutim, Djevica također moli u trenucima tame, kada su prisutni bol i nedostatak smisla. Podučava nas, na ovaj način, drugom temeljnom stavu kršćanske molitve, koji je na koncizan, ali sjajan način izražen u priči o Isusovoj smrti: “Bile su zajedno pod Isusovim križem njegova majka i sestra njegove majke” (Iv, 19,25). Marija, shrvana od boli, jednostavno je tamo. Ona ne pokušava spasiti svoga Sina ni riješiti situaciju. Ne možemo je vidjeti kako traži od Boga objašnjenje za ono što ne razumije. Samo nastoji ne propustiti niti jednu od onih riječi

koje Isus šapatom izgovara s Križa. Zbog toga, kada primi novu zadaću prihvaća je bez odlaganja: “Ženo, evo ti sina. Onda je rekao učeniku: “Evo ti majke!” (Iv, 19, 26-27). Marija je obuzeta tolikom boli koja je, za mnoge, najstrašnija koju osoba može doživjeti: prisustvovati smrti vlastitog djeteta. Međutim, zadržava lucidnost koja joj omogućava da prihvati novi poziv i prigrli Ivana kao sina svoga i, s njim, nas, muškarce i žene svih vremena.

Bolna molitva znači prije svega *stajati* uz vlastiti križ, ljubeći Božju volju; znati reći *da* osobama i situacijama koje Gospodin stavlja u naš život. Moliti znači vidjeti stvarnost, makar se činila naročito tamna, polazeći od uvjerenja da se u njoj uvijek nalazi određeni dar, da je uvijek Bog u pozadini. Tako ćemo biti sposobni prigrliiti osobe i situacije ponavljajući kao Marija: “Evo me” (Lk, 1, 38).

Na kraju, u životu Djevice otkrivamo drugo stanje duše u kojem moli, drugačije od tame boli. Vidimo Mariju, uz svog muža Josipa, kako također moli u trenutku tjeskobe. Jednoga dana, dok su se vraćali sa svog godišnjeg hodočašća u jeruzalemski Hram, primjete da nema njihovog dvanaestogodišnjeg sina. Odluče se vratiti kako bi ga pronašli. Kada ga napokon pronađu u razgovoru s učiteljima zakona, Marija pita: “Sinko, zašto si nam to učinio? Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili” (Lk, 2, 48).

Mi se također, možemo često osjećati tužno kada nas spopadne osjećaj nedostatnosti, praznine, ili da nismo na pravom mjestu. Onda nam se može činiti da je svijet izvrnut: život, poziv, obitelj, posao...Možemo pomisliti da put nije onakav kakvom smo se nadali. Planovi i snovi iz prošlosti nam se čine naivni. Utješno je znati da su Marija i Josip prošli

kroz ovu krizu i čak ni njihova tjeskobna molitva nije dobila tako jasan i smirujuć odgovor: “Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega? Oni ne razumješe riječi koju im reče.” (Lk, 2, 49-50).

Sama molitva u tim trenucima tjeskobe ne osigurava nas da ćemo pronaći laka i brza rješenja. I onda: što nam je činiti? Djevica nam pokazuje put: ostati vjerni našem vlastitom životu, vratiti se normalnoj situaciji i nanovo otkriti Božju volju, čak i onda kad je uopće ne razumijemo. I također, kao Marija, možemo pohranjivati sve te tajanstvene i ponekad mračne trenutke, *razmatrajući ih*, odnosno, *promatrajući ih* s molitvenim stavom. Na ovaj način, malo po malo postajemo svjesni kako se Božja prisutnost vraća; iskusit ćemo da Isus *raste* u nama i ponovno nam postaje vidljiv. (usp. Lk 2, 51-52).

Biografije koje su kao naši životi

Marija je jedinstveni svjedok bliskosti Bogu za kojom čeznemo, ali to su također i sveci, svaki na poseban i osoban način. “Svaki svetac je kao zraka svjetlosti koja izlazi iz Riječi Božje”, podučava Benedikt XVI. u jednom dokumentu u kojem predlaže određene učitelje: “Sveti Ignacije Lojolski u svojoj potrazi za istinom i duhovnim razlučivanjem; sveti Ivan Bosco i njegova strast za obrazovanjem mladih; sveti Ivan Maria Vianney i njegova svijest o važnosti svećenstva kao dara i zadaće; sveti Pio iz Pietrelcine i njegovo biće kao instrument božanskog milosrđa; sveti Josemaría Escrivá i njegovo propovijedanje o univerzalnom pozivu na svetost; blažena Terezija iz Kalkute, misionarka Božje ljubavi za one najugorženije. [4]

Prirodno je ljudski gajiti simpatije prema određenom načinu življenja, prema osobama koje se bave onim poslovima koji nas više privlače ili koje govore na način da nas diraju direktno u srce i um. Upoznavanje života i iskustava jednog sveca, uz čitanje njegovih djela, dragocjeni su trenuci za izgradnju istinskog prijateljskog odnosa s njim ili njom. Zbog toga, ako se ističu samo izvanredni primjeri iz života i molitve svetaca, riskiramo da se njihov primjer čini puno nedostižniji i teži za slijediti. “Sjećate li se Petra, Augustina i Franje? Nikad mi se nisu sviđale te biografije svetaca u kojim nam se s naivnošću, ali također i manjkom doktrine, predstavljaju podvizi tih ljudi kao da su bili utvrđeni u milosti još u majčinoj utrobi”, piše sveti Josemaría, koji je uvijek inzistirao na važnosti da se ne idealizira osobe, pa čak ni svece koje je Crkva kanonizirala, kao da su bile savršene. “Ne. Istinske biografije

kršćanskih svetaca su kao naši životi: borili su se i pobjeđivali, borili su se i gubili. I onda, skrušeni, vraćali su se u borbu.” [5] Ovaj realističan pristup postiže da svjedočanstvo svetaca bude mnogo vjerodostojnije, naročito jer su sličini svakome od nas: među svecima, kaže papa Franjo, “može biti naša vlastita majka, baka ili druge bliske osobe (usp. 2 Tim 1,5). Možda njihov život nije uvijek bio savršen, ali čak su i u sred nesavršenosti i padova nastavili dalje i ugodili Gospodinu”. [6]

Naše viđenje molitve može biti puno potpunije kada je vidimo utjelovljenu u životu osoba. Prisnost sa svecima pomaže nam da otkrijemo različite načine kako da uvijek iznova počnemo moliti. Na primjer, novu nam nadu može pružiti činjenica da je psalam 91 bio velika utjeha za svetog Tomu Mora tijekom dugih mjeseci koje je proveo u zatvoru: “U njegovom krilu pronać ćeš

utočište....Odabrao si Svevišnjega za utočište...Jer se sjedinio sa mnom, ja ću ga osloboditi.” [7] Psalam koji je utješio mučenika u očaju zatvora, u viđenju nasilne smrti i patnje voljenih osoba, može nam također pokazati put molitve u malim i velikim životnim protivštinama.

Zapanjujuće je da nas Bog promatra

Prisnost sa svecima može nam pomoći u otkrivanju Boga u svakodnevnim stvarima kao što su i oni sami radili. Možemo čitati s divljenjem što je otkrio sveti Ivan Maria Vianney, svećenik iz Arsa, onoga dana kada se približio jednom od svojih župljana, nepismenom seljaku koji je provodio podosta vremena pred svetištem. *Što radite?* - pitao ga je svećenik. Dobri čovjek jednostavno je odgovorio: *Ja ga gledam i on me gleda.* Ništa više nije bilo potrebno. Taj odgovor ostao je u

srcu njegovog župnika kao neizbrisiva spoznaja.

“Kontemplativna molitva je pogled vjere, usmjeren na Isusa” [8], podučava nas Katekizam Crkve navodeći upravo ovaj trenutak. Ja ga gledam i - što je još mnogo važnije - on me gleda. Bog nas uvijek gleda, ali to radi na poseban način kada podignemo pogled i uzvratimo mu njegov pogled ljubavi.

Slično iskustvo doživio je sveti Josemaría koji je ostao tako impresioniran da ga je prepričao više puta tijekom svog života. Kada je bio mladi svećenik, tijekom svojih prvih pastoralnih iskustava, običavao je provoditi cijela jutra u ispovjedaonici čekajući pokajnike. U određenom trenutku je čuo lupu limenki koja ga je uznemirila, ali, povrh svega, zaintrigirala. Jednoga dana, kada više nije mogao odoljeti znatiželji, mladi don Josemaría sakrio se iza vrata kako bi vidio tko je taj

tajanstveni posjetitelj. Vidio je čovjeka koji je prevezio vrčeve mlijeka i koji se, s ulaznih vrata crkve, uputio prema svetištu govoreći: Gospodine, evo Juana, mljekara. Proveo je tamo koji trenutak i otišao. Ta jednostavna osoba, ne znajući, dala je primjer pouzdane molitve koja je zapanjila svećenika i potaknula ga da ponavlja, kao stalan refren: “Gospodine, evo Josemarije koji te ne zna voljeti kao mljekar Juan” [9].

Svjedočanstva tolikih svetaca iz različitih perioda i s različitih prostora potvrđuju nam da je moguće osjetiti da nas Bog gleda s ljubavlju, tamo gdje jesmo i kakvi jesmo. To kažu na vjerodostojan način jer su oni sami bili prvi koji su se zapanjili ovim otkrićem.

U snu ili budni

Sveci nam, govorili smo ranije, također pomažu kada ih vidimo

slabe i umorne: “Jučer nisam mogao pažljivo izmoliti dvije Zdravo Marije za redom”, povjerio nam je jednoga dana, pred kraj svog života, sveti Josemaría. “Da vidiš kako sam patio!; ali, kao i uvijek, iako mi je bilo teško i nisam to znao učiniti, nastavio sam moliti: ”Gospodine, pomози mi!, govorio sam mu, moraš Ti biti onaj koji će izvući na dobro velike stvari koje si mi povjerio, jer već primjećuješ da ja nisam sposoban izvršiti ni najmanje stvari: prepuštam se kao uvijek u tvoje ruke” [10].

Također je mladi Filip Neri molio: “Gospodine, drži danas svoje ruke nad Filipom jer, ako ne, Filip će te iznevjeriti” [11]; i blažena Guadalupe Ortiz de Landázuri je priznala u jednom pismu izostanak nježne utjehe dok je molila: “U pozadini je Bog, iako, naročito u trenucima molitve, ne osjećam ga gotovo nikad u ovom razdoblju...” [12]; da ne

govorimo o svetoj Tereziji iz Lisieuxa koja je isticala: “Uistinu, daleko sam od toga da budem svetica i ništa to ne dokazuje bolje od onoga što sam upravo rekla. Umjesto da se veselim svojoj suhoći, trebala bih ju pripisati nedostatku žara i vjernosti. Trebala bih biti ožalošćena zbog činjenice da (nakon 7 godina) zaspem tijekom molitve ili zahvaljivanja. Ali dobro, nisam ožalošćena...Vjerujem da dječica jednako ugađaju svojim roditeljima u snu ili budni. Vjerujem da, da bi operirali, liječnici uspavaju svoje pacijente ” [13].

Zbog toga trebamo svjedočanstva i društvo svetaca: kako bi nas uvjerali svaki dan da je moguće i vrijedno truda raditi na prijateljstvu s Gospodinom, prepuštajući se u njegove ruke: “Uistinu smo za to sposobni, svi smo pozvani da se otvorimo tom prijateljstvu s Bogom, da se ne puštamo iz njegovih ruku i da se ne umorimo vraćati mu se

uvijek iznova razgovarajući s Njim kako se razgovara s prijateljem.”
[14].

Carlo de Marchi

[1] Sveti Josemaría, Susret s Kristom, br. 104.

[2] Palabras del Padre en Covadonga, 13. VII. 2018.

[3] Benedikt XVI., Homilija, 18. XII. 2005.

[4] Benedikt XVI., *Verbum Domini - Riječ Gospodnja*, br. 48.

[5] Sveti Josemaría, Susret s Kristom, br. 76.

[6] Francisco, *Gaudete et exsultate - Radujte se i kličite*, br. 3.

[7] Ps 91, 4.9.14. usp. Toma Morus, *Diálogo de la fortaleza contra la tribulación: Treća knjiga djela*, napisana za vrijeme zatočenja u

Londonskom tornju, napisana je kao jedna vrsta komentara na stihove iz 91. Psalma.

[8] Katekizam Katoličke Crkve, br. 2715.

[9] usp. A. Vázquez de Prada, *El Fundador del Opus Dei - Utemeljitelj Opusa Dei*, Rialp, 1997., sv. I, pogl. VIII, str. 501.

[10] Sveti Josemaría, 26. XI. 1970., citiran u J. Echevarría, *Memoria del beato Josemaría*, str. 25.

[11] Benedikt XVI. citirao na audijenciji 1. VIII. 2012.

[12] M. Montero, *En vanguardia: Guadalupe Ortiz de Landázuri*, 1916. - 1975., Rialp, Madrid 2019., str. 94.

[13] Sveta Terezija iz Lisieuxa, *Povijest jedne duše: autobiografski rukopisi*, Rukopis A, list 76, r

[14] J. Ratzinger, “Dejar obrar a Dios”, u *L’Osservatore Romano*, 6. X. 2002.

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/hr-hr/article/upoznati-njega-i-upoznati-sebe-iii-u-drustvu-svetaca/> (26.03.2025.)